

Prosto z prasy drukarskiej

SCID-5-PD Ustrukturalizowany Wywiad Kliniczny

Emilia Wrocławska-Warchala

W ostatnich dniach ukazała się nowa wersja narzędzia do badania zaburzeń osobowości oparta na najnowszym wydaniu DSM-5. SCID-5-PD (First, M.B., Williams, J.B.W., Benjamin, L.S., Spitzer, R.S., 2017) to aktualizacja znanego polskim diagnostom i badaczom SCID-II, również wydane przez Pracownię Testów Psychologicznych PTP.

SCID-5-PD służy do **diagnozy 10 zaburzeń osobowości opisanych w DSM-5 oraz innego określonego zaburzenia osobowości**. Oprócz diagnozy kategoryjnej, opartej na kryteriach DSM, narzędzie to daje również możliwość diagnozy profilowej, pozwalającej na ocenę nasilenia objawów zaburzeń.

Główną częścią SCID-5-PD jest wywiad częściowo ustrukturyzowany; wprowadzeniem do wywiadu jest jednak badanie Przesiewowym Kwestionariuszem Osobowości SCID-5-SPQ. Jego zastosowanie pozwala skrócić czas przeprowadzania wywiadu. Po wypełnieniu kwestionariusza SCID-5-SPQ, co zazwyczaj trwa ok. 20 minut, diagnosta przeprowadza wywiad, skupiając się na twierdzących odpowiedziach z kwestionariusza. Zakłada się, że osoba, która odpowiedziała przecząco na pytanie kwestionariusza, odpowiedziałaby tak samo, gdyby pytanie to zostało zadane przez diagnostę podczas wywiadu.

W większości przypadków pozycje kwestionariusza wyznaczają niższy próg dla odpowiedzi twierdzącej niż odpowiadające im kryteria wywiadu SCID-5. Kwestionariusz SCID-5-SPQ działa jak typowe narzędzie przesiewowe, celowo zawyżając liczbę odpowiedzi wskazujących na fałszywą diagnozę pozytywną. Ze względu na zawyżoną wrażliwość diagnostyczną i możliwość uzyskania fałszywych pozytywnych diagnoz zaleca się stosowanie SCID-5-SPQ tylko jako narzędzia poprzedzającego wywiad, który z kolei weryfikuje odpowiedzi wybrane w kwestionariuszu i pozwala na sformułowanie precyzyjnych wniosków diagnostycznych. W przypadku większości pozycji diagnosta pyta badanego o przykłady jego myśli, uczuć i zachowań w celu potwierdzenia przyznanych ocen konkretnego kryterium. Informacje te są zapisywane w SCID-5-PD tak, aby

wskazać podstawy oceny diagnosty.

Wywiad rozpoczyna się od dwóch części wstępnych - zebrania podstawowych informacji o badanym (danych demograficznych, danych dotyczących wykształcenia, historii zatrudnienia, itp.) oraz pytań wstępnych o charakterze otwartym, pomocnych przy diagnozie zaburzeń osobowości, których celem jest uzyskanie ogólnej charakterystyki osobowości badanego, jego zachowania i relacji z innymi ludźmi.

Po pytaniach wstępnych następują pytania oceniające kryteria objawowe dla każdego z 10 wyróżnionych w DSM-5 zaburzeń osobowości. SCID-5-PD jest tak pomyślany, by służył budowaniu dobrej relacji z badanym, w związku z tym kolejność diagnozowania zaburzeń jest inna niż w DSM-5 - taka, by nie zrażać badanego na początku wywiadu. Diagnosta zadaje pytania dotyczące kolejno następujących zaburzeń typu: unikowego, zależnego, obsesyjno-kompulsyjnego, paranoicznego, schizotypowego, schizoidalnego, histrionicznego, narcystycznego, *borderline*, antyspołecznego.

Zazwyczaj przeprowadza się wszystkie części wywiadu, ale istnieje możliwość skupienia się wyłącznie na tych zaburzeniach osobowości, które są przedmiotem zainteresowania badacza czy diagnosty.

SCID-5-PD może być również wykorzystany do przeprowadzenia rozmowy z osobą będącą źródłem informacji o badanym (np. z terapeutą, członkiem rodziny, bliskim przyjacielem). Autorzy proponują porównywanie informacji na temat objawów pacjenta zgromadzonych za pomocą SCID-5-PD od samego pacjenta i jego bliskich, by uzyskać spojrzenie na trudności przez niego doświadczane z różnych perspektyw.

Poza zastosowaniem w diagnozie indywidualnej, SCID-5-PD może być stosowany w różnego typu badaniach naukowych, przykładowo:

- ⇒ do badania zaburzeń osobowości współwystępujących z innymi zaburzeniami psychicznymi albo z chorobami;
- ⇒ do doboru do badań grupy z określonym zaburzeniem osobowości (np. z osobowością antyspołeczną, osobowością z pogranicza);
- ⇒ do badania ukrytej struktury zaburzenia osobowości i do porównania z innymi metodami oceny zaburzeń osobowości.